



NOTULEN van de digitale vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 1 oktober 2020 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: de heer Ch.B. Aptroot, waarnemend burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer A.E.T. Andringa, mevrouw S.J. Boom, de heren J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool, C.J. van der Elst en A.B. de Graaf, mevrouw drs. E.C. van Herk, de heren drs. P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren B.W. Reinke en J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot en de heren A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer mr. M.N. Cramwinckel en mevrouw Spil.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Ik open de raadsvergadering. Er zijn geen afmeldingen. We zijn dus compleet, met 21 raadsleden.

(De voorzitter noemt de namen van de raadsleden, waarna zij achtereenvolgens te zien en te horen zijn.)

De **voorzitter:** Gezien de agenda is de voorgestelde spreektijd voor de fracties acht minuten en voor het college achttien minuten. Ik wil bij het onderwerp actuele bestuurlijke aangelegenheid een korte mededeling doen over corona. Ik stel u voor om de agenda vast te stellen zoals die voorligt.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Beëdiging burgercommissielid

De **voorzitter:** De fractie van het CDA heeft een burgercommissielid aangemeld, de heer Bas van Benschop. Hij wordt in deze vergadering beëdigd. Ik zou de heer Van Benschop willen vragen om zijn camera en microfoon alvast aan te zetten. Goedenavond, u bent in beeld. Ik heb begrepen dat u de eed wil afleggen. Ik zal die nu voorlezen. Normaal vraag ik iedereen om te gaan staan. Het is misschien gek, maar ik denk dat ik dat toch doe, ook uit respect voor het ambt en het te installeren burgercommissielid. Ik doe dit dus voor u, maar ook uit respect voor het ambt en voor de raad.

De heer Van Benschop legt de eed af die behoort bij de benoeming tot commissielid.

De **voorzitter:** U bent nu burgercommissielid. Ik feliciteer u van harte met deze benoeming. Ik hoop dat u, hoewel het best veel werk is, heel veel plezier in uw werk zult hebben - want dat is ook belangrijk - en dat u een mooie bijdrage kunt leveren aan het welzijn en de goede gang van zaken in ons dorp. Van harte gefeliciteerd namens ons allen. Ik klap even voor u. Dat doen de anderen vast ook.

(Applaus)

De **voorzitter:** Normaal krijgt u een pakket met allerlei informatie overhandigd. Dat kan nu niet, maar dat wordt de komende dagen bij u bezorgd. Gefeliciteerd!

3. Vaststellen raadsnotulen van 9 en 16 juli 2020

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

4.1. Brieven van instellingen of burgers

De **voorzitter**: U heeft het gezien, maar ik wil toch nog even zeggen dat hier een bijzondere brief tussen zit. Dat is de brief met nummer 1264, de brief van onze burgemeester, Paulien Bouvy-Koene, waarin zij haar eervol ontslag indient. Ik vind het heel jammer dat we op dit moment niets anders kunnen dan daarvan kennismaken. Ik weet dat ik haar namens u allen heel veel sterkte en een zo goed mogelijk herstel toewens. We hopen binnenkort echt goed afscheid van haar te kunnen nemen en haar te bedanken voor de inzet, eerst als waarnemend burgemeester in een heel moeilijke periode en daarna als de Kroonbenoemde burgemeester. Ik weet dat u allemaal heel graag met haar was doorgestaan. Ik weet dat zij dat ook had gewild, maar haar gezondheid verhindert dat. Het was de bedoeling dat wij later deze maand afscheid zouden nemen. Dat was helemaal coronaproof geregeld, met vier groepen van maximaal 30 mensen, maar we hebben deze week in overleg met Paulien Bouvy - het was ook haar gevoel - toch moeten besluiten dat het ook gezien het nadrukkelijke en terechte verzoek van velen om nu zo min mogelijk contacten te hebben om besmettingen te voorkomen, niet verstandig is om dat te doen. Maar we beraden ons op een manier om toch afscheid te nemen. Misschien kan dat later fysiek, maar het is ook denkbaar - we zoeken dat uit - dat we een digitale afscheidsbijeenkomst organiseren waarin wij haar kunnen bedanken en zij ook het woord tot u allen kan richten. We komen daarop terug, maar voor dit moment: Pauline, enorm bedankt voor jouw inzet. Wij kunnen niets anders dan met spijt kennisnemen van het feit dat jij je ontslag hebt ingediend.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Ik verzoek het college om brief 1278 van de Adviesraad Sociaal Domein te beantwoorden. Tegelijkertijd doe ik de suggestie om met deze adviesraad in gesprek te gaan. Ik ben erg benieuwd naar de terugkoppeling.

De **voorzitter**: Ik kan u in ieder geval toezeggen - want dat doen we eigenlijk altijd - dat u de reactie van het college op de brief krijgt. Er zijn trouwens ook raadsvragen over gesteld. Die worden ook beantwoord. De antwoorden op de raadsvragen, onder andere over de Adviesraad Sociaal Domein, krijgt u sowieso. Ook de manier waarop het college in de richting van de adviesraad reageert, zullen wij u in afschrift doen toekomen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik had mij ook gemeld voor brief 1278, waar de heer 't Lam het over had. Die brief heeft eigenlijk dezelfde strekking als de recente brief van de Taskforce Centrum. De brief houdt namelijk in: we stoppen ermee, want ze nemen ons niet serieus. De raad wordt dan geadviseerd die brief voor kennisgeving aan te nemen. Als briefschrijver zou ik dat beschouwen als een bevestiging van het feit dat de gemeente me niet serieus neemt. Dit kan wat ons betreft dus niet. Wij zouden nog iets verder willen gaan dan GroenLinks en wij willen het college verzoeken beide brieven te agenderen voor de vergadering van de commissie B&B en de raad voorafgaand daaraan schriftelijk te informeren over de zienswijze van het college op beide brieven.

De **voorzitter**: Ik begrijp uw verzoek, maar ik denk dat het toch verstandig is om het nu te hebben over de afhandeling van de ingekomen stukken. U wil een afschrift. Naar aanleiding van dat afschrift kunt u dit gewoon agenderen. Dat kan gewoon via een agenderingsverzoek. Daar gaat u met elkaar over. U bepaalt uiteindelijk de agenda.

De heer **De Graaf** (PvdA): Uitstekend.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik zou graag brief 1245 willen bespreken. Dat gaat over de afvalcontainer bij de brandweer. Ik zou graag willen weten wat het college daaraan gaat doen, want het is toch wel echt het afvalputje van Voorschoten. Vier bewoners moeten hun afval daar deponeren. Wat is daar de oplossing? Ik begrijp ook niet dat de brandweer nog niet geageerd heeft, omdat daar altijd vuilnis naast die container staat.

De **voorzitter**: Het voorstel is om een afschrift van de beantwoording van die brief naar u te sturen. U krijgt dus een afschrift. Als u dan aanleiding vindt om dit te agenderen voor een commissievergadering, dan is dat uw besluit. U krijgt in ieder geval een afschrift. Als u dan wat heeft, kunt u beslissen wat u wilt.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ja, dank u wel. Ik heb ook een vraag over onze geluidswal. Ik wil graag weten wat het college daaraan gaat doen.

De **voorzitter**: Welk nummer is dat?

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): 1259. Dat gaat over de geluidswal, waar we al jaren mee bezig zijn voor de gemeente Voorschoten. Ik wil graag weten of het college hierin actie onderneemt en deze mensen steunt, zoals wij dat al jaren doen.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar de portefeuillehouder, de wethouder Verkeer: zouden wij nadere informatie naar de raad kunnen sturen?

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Wij zijn hier nog steeds mee bezig. Wij blijven er ook mee bezig. We vinden het belangrijk. Ik heb recent - vorige week of deze week - een afspraak met Rijkswaterstaat gehad. Daarbij heb ik dit ook weer op de agenda gezet. We zullen zorgen dat er te zijner tijd ook weer een overzicht komt van wat er allemaal gebeurt, wat wij hebben gedaan en wat andere partijen doen.

De **voorzitter**: Kunt u een termijn noemen waarbinnen wij het overzicht naar de raad kunnen sturen?

Wethouder **Spil**: Dat vind ik moeilijk, omdat de WODV uit elkaar gaat en gezien de personele bezetting. Zo snel mogelijk; als de mensen beschikbaar zijn, zullen we dat naar u toe sturen, maar ik kan geen datum noemen. Dat vind ik moeilijk.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Dank u wel.

De **voorzitter**: Er is in ieder geval de toezegging dat er zo spoedig mogelijk een overzicht komt.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoe-ning.

4.2. Informatiebrieven van het college van B en W;

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Het gaat om brief 062, de informatiebrief over het verkeersonderzoek Centrum Voorschoten. Wij verzoeken het college dit verkeersonderzoek en de voorgenomen besluiten te agenderen in de commissie WRG en in lijn met hetgeen gisteravond besloten is in het Presidium de raad te betrekken alvorens besluiten te nemen. Als moti-
vatie voor dit verzoek geldt onder andere het feit dat in de raad evaluatie van het fietsverbod al was toegezegd, maar dat dit in het aangepaste proces van het nieuwe verkeersonderzoek is komen te vervallen, én het feit dat vorige week 1.244 handtekeningen zijn overhandigd, waarvan 1.217 van mensen die verzoeken om het fietsverbod te laten vervallen.

De **voorzitter**: Ik geef daarover wederom wethouder Spil het woord.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Zoals in de informatiebrief staat, wordt het onderzoek op dit moment gedaan. Het college zal op basis daarvan besluiten nemen, maar we zullen dat met de raad bespreken. Als het aan mij ligt, zal dat niet alleen in de commissie zijn, maar zullen we ook gewoon in de raad luisteren naar wat de raadsleden ervan vinden. Ik zeg wel dat dit op zich een uitvoeren-
de taak is waar het college natuurlijk bevoegd voor is, maar ik wil dit zeker met de raad bespreken, omdat dit natuurlijk ontzettend veel mensen aangaat en omdat ik graag de raad wil horen.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Het gaat over informatiebrief 057 over het zwemverbod in de Hofvliet. We hebben daarover in de raadsvergadering van 11 juni afgesproken dat er, voordat er een antwoord naar de bewoners rondom de Hofvliet zou gaan, teruggekoppeld zou worden in de vergadering van de commissie Burger en Bestuur om daar nader over te spreken. We hebben nu een informatiebrief gekregen waarin nog veel meer aan de orde komt over eigendomsrecht en dat soort dingen en over andere plekken in Voorschoten. De afspraak blijft staan dat dat, alvorens dat weer teruggaat naar de bewoners, in de commissie Burger en Bestuur terugkomt, conform de af-
spraak van 11 juni.

De **voorzitter**: Dat is mijn portefeuille. Dat klopt: die afspraak staat nog steeds.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Oké, prima. Dank u wel.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Het gaat over informatiebrief 064 over het uitstel van het zoeken van een alternatief voor onze Gemeentewerf. Ik denk dat het met een informatiebrief heel erg makkelijk voor het college is. Wij hebben hier geheime vergaderingen over gevoerd. Wij hebben hier uitgebreid drie uur over gesproken. En nu krijgen wij op 15 september een briefje: omdat de WODV uit elkaar gaat, verdient dit uitstel. Ik vind dit niet afdoende ten opzichte van de mensen die daar werken. Ik vind dit gewoon niet kunnen. Daarnaast is het ons best functionerende ambtelijke apparaat en daarover wordt dan even een informatiebrief naar de raad gestuurd. Ik kan u vertellen dat VLS het hier niet mee eens is. Ik wil graag van de burgemeester of van het college horen wat we gaan doen aan ons uitvoerend bedrijf.

De **voorzitter**: Wat is nu uw behandelingsverzoek?

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Dat we dit serieus nemen. Het is niet afdoende om dit met een informatiebriefje gewoon maar eventjes opzij te zetten omdat de WODV uit elkaar gaat. Dit is ons uitvoerend bedrijf. Dat haalt onze vuilnis op en dergelijke zaken. Daar moet gewoon serieus naar gekeken worden. Daar zijn we hier al tijden mee bezig. We hebben daar geheime vergaderingen over gehad en u doet nu gewoon eventjes een informatiebriefje uit met: dat doen we wel later. Ik vind dat gewoon niet kunnen. VLS wil gewoon dat dit serieus wordt opgepakt.

De **voorzitter**: Ik kan u namens het college zeggen dat we de belangen van de medewerkers heel serieus nemen. We hebben ook gezegd dat de eventuele ontvlechting met Wassenaar niet bedoeld is om te bezuinigen of om een andere positie voor medewerkers te krijgen. Dit gaat puur om ruimtelijke ordening: hoeveel ruimte zouden we eventueel nodig hebben als de twee gemeenten los van elkaar staan? Dat gaat op zich dus niet over de medewerkers. Wat mij betreft en volgens mij wat het college betreft hoeft u zich daar dus geen zorgen over te maken.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Oké. Dank u wel.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoe-ning.

4.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik haak in op twee antwoorden, namelijk de voorlaatste en de laatste. Wij hebben als Partij van de Arbeid twee keer vragen gesteld naar aanleiding van een presentatie tijdens de vergadering op 18 juni van de commissie WRG. Beide malen zijn die vragen niet echt beantwoord. Het ging over een geplande bouw van maar liefst 255 sociale huurwoningen. Die werd gepresenteerd in juni, terwijl een halfjaar daarvoor nog maar sprake was van 109 geplande sociale huurwoningen. Omdat wij geen antwoord kregen op de schriftelijke vragen, hebben wij de wethouder toen maar ...

De **voorzitter**: Meneer De Graaf, wilt u kort een procedurevoorstel doen? We gaan het onderwerp niet inhoudelijk bespreken.

De heer **De Graaf** (PvdA): Als u mij de mogelijkheid ontzegt om aan te geven waarom ik van mening ben dat wij niet een goed antwoord hebben gekregen op onze schriftelijke vragen, dan vind ik dat uitstekend. U bent vergadervoorzitter.

De **voorzitter**: Nee, ik ontzeg u dat niet, maar het is de bedoeling dat we bespreken hoe we het stuk verder behandelen. Daar kunt u een korte beargumentering voor hebben, bijvoorbeeld dat aantallen veranderd zijn of wat dan ook, maar niet met te veel details daarbij. Dat maakt het hier ook moeilijk te volgen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Het gaat erom dat er onjuiste informatie is verstrekt in die beantwoording. Ik wil de collega's aangeven dat er op zich een goed gesprek met de wethouder is geweest, maar het trieste is dat de raad op het verkeerde been is gezet en dat inwoners en woningzoekenden op de website onjuiste informatie krijgen en daardoor een onjuist perspectief krijgen.

De **voorzitter**: Het is de bedoeling dat u een verzoek indient over hoe we dit verder behandelen. Wat is uw verzoek?

De heer **De Graaf** (PvdA): Dan is mijn verzoek aan de wethouder om de raad nogmaals een weergave te geven van het besprokene tijdens het gesprek dat wij begin september hebben gehad.

De **voorzitter**: Oké. Dat is wethouder Cramwinckel. Kan hij reageren?

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Dat is akkoord.

De **voorzitter**: De wethouder zegt: "Dat is akkoord". Hij zal dat doen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het tweede punt heeft te maken met de hoogspanningskabels. Het is op zich juist wat er staat, namelijk dat die criteria niet veranderd zijn, maar uit informatie die ik heb gekregen, bleek dat een nieuwe aanvraag absoluut niet kansloos is. Helaas stellen wij vast dat het college blijkbaar geen zin heeft in zo'n nieuw proces. Wij betreuren dat ten zeerste. Het ministerie van EZK heeft mij in ieder geval verzekerd dat dit niet kansloos is, maar gelet op de uitspraken van het college, nemen we dit als een voldongen feit aan.

De **voorzitter**: Dat was geen procedurevoorstel, maar een soort politiek statement. Dat is echt niet de bedoeling bij dit agendapunt.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoe-ning.

5. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: Ik wil u namens het college graag kort bijpraten over de stand van zaken inzake corona. Ik begin met de cijfers van de laatste weken. In week 35 werd vanuit de testen geconcludeerd dat er vier besmettingen in Voorschoten waren. In week 36 waren dat er acht, in week 37 veertien en in week 38 dertien. Vorige week, in week 39, waren er 23 sporen; dat ging dus van 17 naar 23. Deze week hebben we in de eerste drie dagen al veertien besmettingen. Als het in dit tempo doorgaat, gaan we tussen de 30 en 40 besmettingen komen. Dat zijn niet de getallen van sommige grote steden, zelfs relatief niet, maar het is duidelijk dat bij ons dezelfde tendens te zien is en dat het steeds sneller oploopt. Er zijn elf Voorschotenaren overleden door corona. Er zijn negen ziekenhuisopnames te melden. In de laatste twee weken zijn er gelukkig geen ziekenhuisopnamen van Voorschotenaren bij gekomen en is er niet nog een Voorschotenaar overleden.

We realiseren ons dat de nieuwe maatregelen grote impact hebben op de horeca. Ze moeten om 22.00 uur en vanaf 21.00 mag er geen gast meer naar binnen. Wij weten hoe moeilijk dat is voor de ondernemers. Wij hebben daarom, ook bij de eerdere maatregelen, een tijdelijke terrasvergunning voor hun terrassen mogelijk gemaakt. Die konden ze aanvragen. Dat gaf, gezien de strakke anderhalvemetermaatregelen, toch wat ruimte voor wat meer bezoekers. Daar is door een aantal horecaondernemers gebruik van gemaakt. Dat zou vandaag, op 1 oktober, aflopen. Maar we hebben geïnventariseerd of er behoefte was aan uitbreiding. Die behoefte was er bij een aantal ondernemers. We hebben met de omwonenden gesproken, voor zover we die konden bereiken. Er was begrip voor het verlengen van de tijdelijke uitbreiding. Dat is de reden waarom we de mogelijkheid geven om de uitbreiding voor extra terrassen te verlengen tot 1 december. De ondernemer moet zelf aangeven of hij daarvan gebruik wil maken.

Op 7 april had het college besloten dat we tot 1 juli of 1 augustus de huur voor de terrassen kwijtschelden, dat we de precario voor de standplaatsen kwijtschelden tot 1 augustus, dat we tot die datum de marktgeden kwijtschelden en dat we geen toeristenbelasting innen. Er is ook een extra budget van € 10.000 aan de Afdeling Economische Zaken gegeven om ondernemers een extra steuntje in de rug te kunnen geven. Op basis van de recente strenge regels zijn we op dit moment bezig om opnieuw maatregelen te nemen. Een aantal regelingen zullen verlengd worden. Wij zullen u daarover op korte termijn informeren en hierover op een heel korte termijn knopen doorhakken.

Er is ook gevraagd naar lokaal toezicht en handhaven. We gaan de nieuwe, strenge regels natuurlijk controleren en handhaven, maar wij vinden dat er veel meer nodig is. Wij vinden het in de eer-

ste plaats ook belangrijk dat wij vanuit de gemeente mensen informeren over de situatie, zodat de mensen echt begrijpen dat het nu echt ernstig is en zodat wij dus ook begrip krijgen voor de maatregelen. Een breed draagvlak, zodat mensen zelf gemotiveerd willen meedoen met de strengere eisen, vinden wij heel belangrijk voor de strijd tegen het coronavirus. Wij hebben ook gezegd dat wij zo veel mogelijk samen met de betrokkenen in de stad willen optrekken. Zo heb ik net deze week samen met wethouder de Bruijn een gesprek gehad met de supermarktmanagers in Vooreschoten. We hebben gesproken over de verplichte maatregelen van het Rijk: hoe kunnen we afstemmen en hoe kunnen we elkaar helpen? We zijn bezig om te kijken of we, als het seniorenur-tje ingaat - daarover wordt ook landelijk onderhandeld, onder andere met de ouderenbond - een duidelijk schema in Vooreschoten kunnen krijgen dat we met iedereen kunnen communiceren, zodat de senioren, de kwetsbaren, precies weten waar ze wanneer terecht kunnen. Wethouder Cramwinckel heeft eerder al met een aantal sportverenigingen gesproken. We hebben ook een afspraak staan om met hen te praten. Die gesprekken gaan natuurlijk over de heel lastige maatregelen en de lastige beperkingen, maar zijn vooral ook steeds bedoeld om met elkaar te bespreken hoe we elkaar - ondernemers, gemeente en sportverenigingen - kunnen helpen en hoe we met elkaar deze tijd zo goed mogelijk kunnen doorkomen, natuurlijk ook zo veilig mogelijk voor de gezondheid.

Onze handhavers, onze BOA's, hebben de afgelopen weken andere diensten gedraaid. Omdat de situatie was dat de kroegen om 01.00 uur niet meer mochten toelaten en om 02.00 uur leeg moesten zijn, hebben onze handhavers diensten gedraaid tot 02.00 uur 's ochtends. In het weekend van 26 en 27 september zijn veertien horecagelegenheden gecontroleerd op naleving van de coronamaatregelen. Bij bijna iedereen was het in orde. Eén horecagelegenheid hield zich niet aan de coronamaatregelen. Die heeft van mij een officiële waarschuwing gekregen. Daar heb ik bij gezegd dat ik bij de eerstvolgende overtreding een last onder dwangsom opleg. Ik hoop dat dat niet nodig is, want het is op zich niet onze bedoeling om te bekeuren of lasten onder dwangsom op te leggen. Het is onze bedoeling dat we ons in het belang van de volksgezondheid aan de regels houden.

De komende week gaan onze BOA's ook alle sportgelegenheden af om te kijken hoe het gaat, maar ook om dat gesprek aan te gaan: komen jullie nog problemen tegen, is er nog onbegrip en hoe kunnen we elkaar beter helpen?

Er is overleg geweest met de directeuren van de scholen; dat is de portefeuille van wethouder Spil. De scholen hebben aangegeven dat ze het tot nu toe aankunnen, maar dat ze wel bang zijn dat ze het door ziekte van leerkrachten moeilijk krijgen om de klassen te voorzien van leerkrachten. Ze vrezen dat leerlingen en ouders van leerlingen wellicht moet worden meegedeeld dat leerlingen niet naar school kunnen komen. Die zorg begrijpen wij. Ze werken er hard aan om te proberen dat dat geen realiteit wordt. Het is ook een landelijk probleem. Maar het contact met de scholen is in ieder geval goed en de lijnen zijn kort.

Met betrekking tot de markt hadden wij besloten om die tijdelijk te laten plaatsvinden op het Treubplein en het Sir Winston Churchillplein. Dat zou tot 1 oktober zijn. Dat hebben we met zes maanden verlengd tot 1 april 2021, omdat het op de plek waar wij het graag zouden willen, de Voorstraat, gewoon niet mogelijk is om de anderhalve meter aan te houden en ook een complete markt te hebben.

Financiën zijn voor u en voor ons allen een zorg en natuurlijk ook voor portefeuillehouder Cramwinckel. Er zijn nog steeds heel veel onzekerheden. We hebben als gemeenten, provincies en waterschappen een tweede steunpakket gekregen van € 777 miljoen voor de inkomsten die we mislopen en de extra kosten die we hebben. Daarmee is in totaal € 1,5 miljard voor deze overheden uitgetrokken door het Rijk. Wij gaan u zo snel mogelijk informeren over de uitgaven die wij extra hebben gedaan en of dat zich verhoudt tot het bedrag dat we hebben gekregen. Wij doen overigens wat echt nodig is. Het is niet zo dat wij, als we echt iets zouden moeten doen en als die laatste paar duizend euro niet in het potje zit, verenigingen en ondernemers zouden laten stikken. Maar we moeten het natuurlijk zorgvuldig doen. We gaan u daarover informeren.

Een zorg met betrekking tot uitkeringen betreft bijvoorbeeld de bijstandsaanvragen. Er zijn deskundigen die zeggen dat we rekening moeten houden met tussen 15% en 50% meer bijstandsaanvragen dan normaal. Ik heb van wethouder De Bruijn begrepen dat het ietsje begint op te lopen, maar dat dat soort forse tendensen er nog niet zijn. Maar dat gaat meestal vertraagd. Wij wachten dat dus af, maar we zijn wel heel alert en we volgen dit scherp. De Tozo 3-regeling voor zelfstandige ondernemers loopt tot 1 juli 2021. Wij kijken ook vooral naar de afloop van die datum, want dat

zou ook kunnen betekenen dat zelfstandige ondernemers naar de bijstand gaan omdat er faillissementen komen en dat ze in de schuldhulpverlening komen. Ook de cijfers van de WW - het is geen gezellig lijstje - baren ons zorgen. Wij hebben ons laten informeren. Van de mensen die in de WW zitten, zou wellicht in de orde van 60% à 65% mede door de huidige omstandigheden geen uitzicht hebben op een baan. Aan het eind van de WW komen ze dan in de bijstand terecht. We moeten hier dus echt bovenop zitten en ervoor zorgen dat we mensen zo veel mogelijk hulp kunnen geven om te voorkomen dat dit gebeurt.

Tot slot: wij hebben een aanvraag bij de provincie gedaan voor noodsteun voor de culturele sector. We hebben begrepen dat wij als gemeente ondersteuning krijgen naar rato van het aantal inwoners. Wij krijgen dus ook een stukje van die provinciale reservering, waarmee we culturele instellingen kunnen helpen deze moeilijke tijd door te komen.

Dat is wat ik u wilde meedelen. Zijn daar nog vragen over? U weet dat u in ieder geval elke twee weken informatie van ons hierover krijgt.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ons bereikte een vraag vanuit het verenigingsleven. De clubhuizen zijn ook dicht. Ik heb begrepen dat formeel voor 14 oktober een kwijtschelding moet plaatsvinden van de huur om in aanmerking te kunnen komen voor de subsidiebedragen vanuit de overheid. Kunt u daar iets over zeggen?

U heeft het over zorgelijke ontwikkelingen op het punt van de cijfers. Misschien zou u een keer een tussenevaluatie kunnen doen met cijfers waar het nou precies om gaat, die we als raad dan kunnen inzien, zoals het aantal WW-aanvragen en het aantal bijstandsaanvragen. Daar kunnen we dan rekening mee houden. Ik denk dat u dat bijhoudt. Het is niet zo dat we een uitgebreid overzicht willen hebben, want de WODV is op dit moment al zwaar belast, maar het zou misschien mooi zijn als er een tussenevaluatie kan plaatsvinden, bijvoorbeeld rond 1 januari: waar staan we, hoe staan we ervoor en wat gaat het kosten? Dat hoeft dus geen uitgebreid overzicht te zijn, maar in ieder geval iets waarmee we een overzicht kunnen krijgen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat wij u tussentijds in de tweewekelijkse rapportage een indicatie van de cijfers geven. Met betrekking tot de huur voor de verenigingen geef ik het woord aan de portefeuillehouder, wethouder Cramwinkel.

Wethouder **Cramwinkel**: De heer Zoetemelk heeft gelijk. Dat is een regeling van het Rijk, waar wij een beroep op kunnen doen. We doen er alles aan om binnen de termijnen de nodige aanvragen te doen.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Dank voor de heldere uitleg. U gaf aan dat u al gesproken heeft met supermarkten. Omdat het advies over mondkapjes een advies is, ben ik benieuwd of u weet wat de winkeliers in Voorschoten van plan zijn. Want volgens mij mogen zij nog steeds bepalen of zij verwachten dat mensen in hun winkel een mondkapje dragen. Hebben ze aangegeven wat hun plannen en verwachtingen zijn?

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan wethouder De Bruijn, want wij waren samen bij het gesprek met de supermarkten.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ons gesprek met de supermarkten was eigenlijk nog voor het nadrukkelijke landelijke advies om mondkapjes te dragen. Op dat moment gaven zij aan dat zij wel wilden kijken naar mondkapjes, met name voor hun personeel. Het varieerde of ze dat wel of niet wilden verplichten. Ik denk dat wij nog nadrukkelijk terug moeten vragen hoe dat op dit moment is. Ik weet wel dat de boodschap, met name vanuit hen, was dat zij de richtlijnen vanuit de betreffende ketens ook volgen. We zullen daar dus nog even achteraan moeten gaan.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik heb een vraagje met betrekking tot de sportverenigingen. Misschien heb ik het gemist. U heeft de sportverenigingen wel aangekaart. De markt krijgt uitstel of hoeft geen precario te betalen. De winkeliers hoeven niet te betalen voor allerlei andere zaken. Ik neem aan dat de sportverenigingen de komende tijd ook vrijgesteld worden van huur voor hun sportvelden van de gemeente, zodat zij ook kunnen voortbestaan. Hun sportkantines moeten immers dicht blijven.

Wethouder **Cramwinckel**: Zoals de burgemeester al aangaf, komen wij heel binnenkort met voorstellen daarvoor.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Dank u wel.

Mevrouw **Schroot** (D66): Normaal heeft de raad een controlerende en kaderstellende taak ten opzichte van de GGD. Een aantal taken is als gevolg van corona terecht overgenomen door de rijksoverheid. Heeft de rijksoverheid ook de controlerende taken overgenomen of zijn die nog steeds bij de raden belegd? Mijn tweede vraag is wat in Voorschoten het grootste probleem als gevolg van corona is op de korte en de langere termijn, voor zover we dat nu kunnen overzien.

De **voorzitter**: De vraag over de GGD is voor wethouder De Bruijn.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. We moeten daar nog veel terugkoppeling van krijgen. Er zijn op dit moment veel ontwikkelingen gaande. We moeten de laatste berichten daaromtrent dus nog even afwachten.

De **voorzitter**: Het grootste probleem in Voorschoten op korte en lange termijn is blijvende schade. Dat geldt zowel voor de gezondheid van mensen als voor blijvende economische schade. Onze grootste zorg is niet of wij als gemeente erdoorheen komen, maar of mensen, gezinnen en families er zonder groot leed doorheen komen en of bedrijven, verenigingen en instellingen niet omvallen, want dat zou heel triest zijn.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Sportkantines mogen inderdaad sinds deze week niet meer open. Op zich is dat een verstandige maatregel. Dat heeft gevolgen voor de verenigingen; daar vroeg mevrouw Van Herk al naar. Het is goed dat wethouder Cramwinckel aangeeft met beleid daarvoor te komen. Het zou verstandig zijn om ook Sportfondsen te betrekken bij de afspraken die daarover gemaakt gaan worden, want een aantal grote kantines worden niet door een vereniging maar door Sportfondsen uitgebaat. Die zullen ook zeker de financiële gevolgen hiervan merken. We willen ook niet dat die organisatie omvalt, ook al is het geen vereniging.

De **voorzitter**: Dat geeft u in ieder geval aan ons mee.

De heer **Maassen** (SP): Ja, dat geef ik mee aan de heer Cramwinckel. Misschien kan hij daar heel kort op reflecteren.

Wethouder **Cramwinckel**: Dat is bekend. Dat nemen we mee.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): De veiligheidsregio heeft een zogenaamde netwerkstrategie vastgesteld. De bedoeling daarbij is dat de gemeenten in overleg met de maatschappelijke partners proberen zo veel mogelijk doelgroepen te bereiken. Ik ben benieuwd in hoeverre Voorschoten daar ook mee bezig is.

De **voorzitter**: Wij zijn daarmee bezig. Vandaag waren er gesprekken. Ik heb gezegd dat we met de supermarkten hebben gesproken, maar we gaan ook met de ondernemers in het centrumgebied en de sportverenigingen praten. We komen ook met filmpjes. Dat is begonnen met een boodschap van de burgemeester. Laten we eerlijk zijn: dat spreekt niet iedereen aan. We krijgen straks dus ook jongeren, ondernemers en andere doelgroepen met aardige, korte YouTube-achtige filmpjes om te proberen mensen hierop alert te maken en ze daarbij te betrekken. Dat gebeurt dus; wij doen dat ook.

Ik zie verder geen vragen. Dit onderwerp heeft heel veel spreektijd geleverd. Ik heb in ieder geval al lang gesproken en ik heb een groot deel van de spreektijd van het college opgesoupeerd. We hebben eigenlijk nog maar twee onderwerpen te behandelen. Hoewel mij dat normaal niet verstandig lijkt, stel ik voor dat ik iets soepeler met de spreektijden omga, want ik vind het heel waardevol dat we met elkaar wat uitgebreider hierbij hebben stilgestaan, mede omdat een aantal van u ons als college dat hadden gevraagd. Wellicht doen we dat ook weer in de volgende raadsvergadering of in een commissievergadering. Als u het goedvindt, stel ik dus voor dat we binnen het redelijke als uitzondering op de regel een beetje soepel met de spreektijden omgaan. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

6. Hamerstukken:

- 6.1. Samenstelling vertrouwenscommissie (raadsregistratienummer Z/20/047596/206892);**
- 6.2. Jaarrekening VOS 2019 (raadsregistratienummer Z/20/045282/200923);**
- 6.3. Ontslag en benoeming leden Raad van Toezicht van de Voorschotense Openbare School (VOS) (raadsregistratienummer Z/20/045283/200898);**
- 6.4. Ontwerpverklaring van geen bedenkingen Voorstraat 23 (raadsregistratienummer Z/18/027259/200815/12).**

De **voorzitter**: Hierover hebben we nog schriftelijke vragen van de SP vanuit de vergadering van de commissie Wonen, Ruimte en Groen van 10 september beantwoord.

- 6.5. Aanpassing Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) (raadsregistratienummer Z/20/045585/198406);**
- 6.6. Vaststellen regionale bedrijventerreinenstrategie (raadsregistratienummer Z/19/031793/194966);**
- 6.7. Verordening naamgeving en nummering (adressen) Voorschoten 2020 (raadsregistratienummer Z/20/041516/193114).**

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

7. BESPREEKPUNTEN

8. Startnotitie beleidsplan inburgering (raadsregistratienummer Z/20/39532/203409)

De **voorzitter**: Deze notitie is in de commissie besproken op 17 september jongstleden. Naar aanleiding van de commissievergadering is er een aanpassing gedaan. Er zijn nog technische vragen van ONS Voorschoten beantwoord. Die zijn u toegezonden. De Wet inburgering wordt gewijzigd. We krijgen als gemeenten nieuwe taken en nieuwe verantwoordelijkheden. Dat heeft tot doel dat de inburgering van nieuwkomers goed wordt gedaan en dat ze zo snel mogelijk kunnen meedoen in Nederland, liefst via betaald werk. Door het vaststellen van de startnotitie bepaalt de raad hoe we het proces gaan doorlopen, hoe we tot ons eigen nieuwe beleid komen en welke uitgangspunten worden meegegeven aan het college. Zoals gezegd is dit in de commissie besproken. De notitie ligt nu nog een keer ter bespreking voor.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Zoals ook in de commissie over dit onderwerp is besproken, is het goed en hard nodig dat deze ontwikkeling plaatsvindt. Het beleid van de afgelopen jaren onder de oude inburgeringswet om nieuwkomers eigenlijk aan hun lot over te laten, is desastreus voor de kansen van nieuwkomers in onze samenleving en voor de integratie van nieuwkomers in onze samenleving. Eigenlijk hebben zij te horen gekregen: je moet zelf maar uitzoeken hoe en waar je je inburgeringscursus volgt, maar je moet wel het examen halen. Dat is rijksbeleid geweest en dat is nu ongedaan gemaakt. Dat is een heel goede ontwikkeling.

Het voorstel van het college is wat ons betreft goed. We hebben daar natuurlijk uitgebreid over gesproken in de commissie. Op basis daarvan heeft het college een aantal aanpassingen gedaan. Voor ons was de regiokeuze een punt van zorg. Liever gezegd: de splitsing van de regiokeuze, waarbij twee van de trajecten - de B1- en Z-trajecten, zoals ze heten voor de mensen die Nederlands op B1-niveau moeten leren of voor de mensen die toegeleid moeten worden naar zelfstandig kunnen functioneren - in de regio met Leidschendam-Voorburg en Wassenaar worden georganiseerd, terwijl het onderwijstraject voor mensen die gewoon regulier onderwijs krijgen, in de Leidse regio plaatsvindt. We hebben als Voorschoten al de neiging om te shoppen in verschillende regio's en om ons sociaal domein versplinterd in verschillende regio's te organiseren. Wij hebben aangegeven dat wij onze bedenkingen hebben bij de keuze om ook dit in twee regio's te plaatsen. Gelijktijdig gaf de wethouder in de commissievergadering een duidelijke uitleg waarom die keuze gemaakt wordt. Hij benadrukte ook nogmaals dat het niet gaat om waar de verschillende trajecten worden aangeboden en dat het alleen gaat om hoe en met welke andere gemeenten we de ambtelijke achtergrond organiseren. Dat is wat ons betreft een helder antwoord en dat is ook goed verwerkt in de aangepaste startnotitie. Het enige wat ik de wethouder of het college nog zou willen vragen, is het volgende. Dit is een startnotitie. Straks komt er een uitgewerkt raadsvoorstel waarin, zoals de heer De Graaf ook al had gevraagd, heldere voorwaarden voor het inkoopkader worden

geschetst. Voor D66 is het belangrijk dat daarin ook wordt meegenomen dat de inkoop in ieder geval ook in de Leidse regio geschiedt, dus dat wij in de inkoopvoorwaarden expliciet verwerken dat het niet zo zou kunnen zijn dat, omdat wij nu eenmaal contracteren in samenwerking met Leidschendam-Voorburg en Wassenaar, de focus ook op de Haagse regio komt te liggen en het straks niet mogelijk is om bijvoorbeeld een taal cursus op B1-niveau in Leiden te gaan volgen. Het kan prima op deze manier, omdat dat ambtelijk prima georganiseerd kan worden vanuit de samenwerking met Leidschendam-Voorburg en Wassenaar, maar in de contractvoorwaarden, de contracteringsvoorwaarden of de inkoopvoorwaarden willen wij dit wel graag expliciet benoemd hebben. In de praktijk, bijvoorbeeld bij de jeugdhulp, hebben we immers gezien dat als je je inkoop eenmaal in de Haagse regio gaat organiseren, dat automatisch ook de bias creëert om in de Haagse regio te gaan contracteren bij aanbieders. Dat zou ik willen voorkomen. Ik zou daarop dus graag een reactie willen van het college, maar wij steunen deze startnotitie zoals die nu voorligt.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik heb weinig toe te voegen aan datgene wat de heer Andringa heeft gezegd en anders zou ik mezelf gaan herhalen vanuit de bespreking in de commissie.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Meneer Andringa heeft het prima verwoord. De discussies zijn helder. De regiokeuze is ons inziens niet helemaal gelukkig, maar dat heeft inderdaad betrekking op de samenwerking tussen gemeenten en niet zozeer op waar het aanbod plaatsvindt. We vinden dat de beraadslagingen in de commissie goed zijn verwerkt in de notitie. Dank daarvoor. De kaders vinden we helder: de gemeente voert de regie, er is lokaal aanbod, er is een goede dienstverlening vanuit de gemeente en we kopen in op kwaliteit. Dat laatste vinden we ook heel belangrijk, omdat goede kwaliteit belangrijk is voor het succes van het inburgeringstraject. Het participatietraject is ook goed omschreven. We gaan nog met de mensen en met andere ketenpartners de inspraak in. Het betreft een startnotitie. We gaan er dus van uit dat een aantal zaken die in de startnotitie staan, nog verder worden uitgewerkt in een beleidsnotitie. We wensen het college veel succes.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. Dit is in de commissievergadering al uitgebreid besproken. Het is duidelijk dat we een wet moeten uitvoeren waarin er weinig beleidsruimte is voor de gemeente. Ik heb de aanpassingen gelezen en ik kan me daarin vinden. Ik ben ook akkoord met de uitgangspunten. Ik blijf me echter wel zorgen maken over het feit dat er nu wel een budget wordt gegeven, maar dat dit een openeinderegeling is. Wat gebeurt er als we straks geconfronteerd worden met een aanwas van statushouders die groter is dan voorzien was? Of we dat dan gecompenseerd gaan krijgen, zal de toekomst moeten laten zien. Maar goed, de gemeente krijgt dit erbij en dat is wel weer een zware opgave.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Allereerst dank voor het alsnog beantwoorden van de vragen, die we wat laat hadden ingediend. Het is helder. We hebben een goede discussie gehad in de commissie. Ook wij vinden dat datgene wat daar verwoord is, prima in de startnotitie is vertaald. We hebben wel een zwaar puntje. Daarmee sluiten we aan bij wat de heer In 't Veen van de VVD zei. Het Rijk blinkt niet altijd uit in gulheid in het naar de gemeenten schuiven van geld, zeker niet als er weer gedecentraliseerd wordt. We zouden het erg op prijs stellen als in de financiële paragraaf straks bij de beleidsnota staat welke risico's wij gaan lopen bij de uitwerking.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik sluit me aan bij wat de heer Andringa over deze notitie heeft gezegd. Het is goed dat dit bij de gemeente komt. Het is een goede notitie. Aandacht voor het inkopen, in die zin dat dat ook in de Leidse regio gebeurt. We zien dit nu in de jeugdzorg niet altijd goed gaan. Meerdere sprekers hebben al gezegd dat de bijdragen in de commissiediscussie op een goede manier zijn opgenomen in deze startnotitie. Speciale aandacht daarbij voor kwaliteit als belangrijk punt. Het is goed dat dat erin is opgenomen. Dat was ook een duidelijke wens vanuit de hele commissie. Complimenten voor deze startnotitie. Wij kunnen hiermee instemmen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Aansluitend op de voorgaande sprekers: ik ben blij met de suggestie om goed te kijken naar de inkoop en vooral ook naar het aanbod in onze regio. Verder hebben we in de commissie aangegeven dat het belangrijk is dat er in de aangeboden leerroutes ook de mogelijkheid voor statushouders is om te switchen van route. Het is fijn dat het college hiermee rekening heeft gehouden in de huidige startnotitie. Dat kunnen wisselen van leerroute is vooral van belang voor degenen die zich op een gegeven moment verder gaan ontwikkelen en die verder willen en kunnen. We willen er ook voor pleiten om rekening te houden met de leerbaarheid van statushouders. Er is een grote diversiteit wat betreft behoefte aan ondersteuning en aan bege-

leiding. Het college heeft nu kwaliteitseisen en criteria voor de inkoop van diverse onderdelen van het inburgeringstraject opgenomen. Dat is een goede zaak. Wat ons betreft wordt bij die criteria ook rekening gehouden met de eerdergenoemde diversiteit met betrekking tot de leerbaarheid van statushouders. Het is trouwens ook goed om aan te sluiten bij aanbestedingen in Holland Rijnland, die, naar ik heb begrepen, nu al bezig zijn. Wellicht kunnen er verschillende trajecten ingekocht worden, zodat het aanbod meer op maat gesneden kan zijn.

We maken ons nog wel zorgen over het betrekken van de huidige doelgroep, de groep inburgeraars die niet onder deze nieuwe inburgeringswet vallen, de zogenaamde ondertussengroep. Deze groep wordt in de notitie slechts zijdelings genoemd. We willen graag dat ook deze groep betrokken wordt bij de participatie in Voorschoten. Ik vraag me af of de wethouder kan toezeggen dat deze groep in het komende beleidsplan een duidelijke plaats gaat krijgen. In het verlengde daarvan: kan er aandacht aan worden gegeven dat alle inburgeraars ook echt gestimuleerd worden om in te burgeren? Het is echt heel belangrijk dat statushouders worden betrokken bij onze samenleving. Daarvoor mag wel iets gevraagd worden van de gemeente, maar ook van de statushouder.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. In de commissie is uitgebreid gesproken over dit onderwerp. Eigenlijk kan ik niets anders zeggen dan dat we daar met elkaar heel goed gediscussieerd hebben. Voorschoten Lokaal Sterk vindt het wel heel belangrijk dat daar gekeken wordt waar het wordt aangeboden. We zijn aan het ontvlechten met Wassenaar. Dat is een deel dat bij ons in de Haagse regio heeft gezeten. Ik denk dat er toch nogmaals gezegd mag worden - dat heeft de heer Andringa ook al gedaan - dat we misschien toch moeten kijken hoe we dat allemaal naar de Leidse regio krijgen. Een jaar geleden hebben wij met de heer De Bruijn uitgebreid een avond gekeken naar het omklappen van het sociaal domein. Iedereen was nog stomverbaasd. Nu ben ik eigenlijk een beetje stomverbaasd omdat Werk en Inkomen in Leidschendam blijft. Ook al is dat ambtelijk nog zo, ambtelijk gaan we ontvlechten. Ik denk dus toch dat we dat in de startnotitie nogmaals duidelijk moeten zeggen. Dat is een herhaling, maar ik wil dat toch nog meegeven. Laten we dat doen, met name omdat, als je wil dat een nieuwe inwoner van Voorschoten of een nieuwkomer wil integreren, als je het beste uit hem wil halen en als je wil dat hij dat participatietraject goed doet, hij moet kunnen switchen van B1 naar Z en naar het onderwijs. Dat heeft mevrouw Van der Zwaan namens GroenLinks heel duidelijk aangegeven. Ik denk dat het inderdaad beter is als dat in één regio is, want wij willen ook het beste voor onze kindjes. Als ze op de havo zitten, moeten ze naar het vwo kunnen. En als het niet goed gaat, willen we dat ze naar het vmbo gaan. Dat moet allemaal goed inpassen. Ik vind dat je dat ook met nieuwkomers moet doen. Daarom ben ik het heel erg met GroenLinks eens. Dat argument dien je ook weer mee te nemen naar het ambtelijke gedeelte ervan: alles naar de Leidse regio. Omdat het nog om de lange termijn gaat - het gaat nu pas in 2021 in - hoop ik dat de wethouder dit graag nogmaals wil meenemen. Ik denk dat we het daar met elkaar over eens kunnen zijn.

De financiën vind ik natuurlijk altijd een heel belangrijk punt. Ik maak me net als de VVD ernstig zorgen over hoe dat gaat. Er zijn budgetten, maar wat als we over die budgetten heen gaan? We gaan altijd uit van het goede van degene die wil inburgeren. Daar gaan we nu ook de regie over voeren. Mensen mogen dus niet meer verdwalen in ons systeem. Daar gaan we voor zorgen; dat is ook heel erg belangrijk. Maar als het nou niet lukt? We willen niet dat er vervolgens claims bij de gemeente komen te liggen en dat men, terwijl wij als gemeente onze uiterste best doen om de regie te pakken en iemand te laten inburgeren, een maas in de wet vindt om ons aan te pakken. Ik vind het belangrijk dat we dat ergens kwijt kunnen. Dat is onze inbreng. Ik wens iedereen succes die met deze startnotitie aan het beleid moet gaan werken.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Nogmaals dank aan alle fracties voor de positieve inbreng. Natuurlijk is het punt van de regio's altijd lastig, ook in het voortraject. We weten dat er binnenkort een stuk naar ons toe komt waarin we meer gaan zeggen over de vraag of we wel of niet gaan omklappen naar de Leidse regio. Ik denk dat we dat intrinsiek allemaal willen, maar we hebben ook gezegd dat er een businesscase komt en dat we dit niet alleen op gevoel moeten gaan doen, maar natuurlijk ook op ratio. We willen eerst weten wat dit aan kosten met zich meebrengt, wat daar het verschil in kwaliteit wordt, et cetera. Rekening houdend met het feit dat we die beslissing als raad nog officieel moeten nemen, met het feit dat, als we gaan omklappen, het niet meteen, hoppa, à la minute gedaan is maar dat er waarschijnlijk nog wel twee jaar nodig is voordat het helemaal over is naar de Leidse regio en ook met het feit dat het traject met Leidschendam-Voorburg al was gestart, hebben we er toch voor gekozen om dit op die manier nog zelf op te pakken.

Ik kom meteen ook terug op de vraag van D66. U weet - dat heb ik ook in de commissie gezegd - dat onze insteek is om het aanbod zo dichtbij en zo lokaal mogelijk te organiseren. Die Z-route willen wij dus eigenlijk gewoon bij ons in de bibliotheek. Dat is dus niet eens de Leidse regio; dat is gewoon Voorschoten. U weet dat we de onderwijsroute sowieso in de Leidse regio gaan doen. Het punt waarnaar we gewoon nog verder moeten kijken, is de B-route. Zoals ik zei, is het uitgangspunt: zo dichtbij mogelijk. Ik kan me heel goed voorstellen dat dat ook gewoon in de Leidse regio gebeurt, maar we zullen ook moeten kijken naar de aantallen, waar dit het beste past en waar het zo dichtbij mogelijk is. Mocht het zo zijn dat het dichterbij is om dit - theoretisch - in Wassenaar te organiseren omdat het wel in de Leidse regio is maar helemaal aan de noordkant van de Leidse regio, dan zullen we daar dus een afweging in maken, maar we moeten vooral nog even verder kijken naar de B1-route. Ik denk echter dat duidelijk is waar wij naartoe willen.

Ik heb bij GroenLinks iets gehoord over de leerbaarheidstoets. Dat is iets wat standaard aan het begin van het traject gebeurt. Het is dus echt een stuk maatwerk dat daarin komt. Verder is er ook gesproken over de huidige inburgeraars en de ondertussengroep. Daar komen we op terug in het beleidsplan. Ik ga niet toezeggen dat we dat meteen al mee gaan pakken, want zoals ik al in de commissievergadering zei, is daar geen budget voor. Het budget is echt voor de nieuwe inburgeraars. Als wij dat als raad zouden willen, is dat dus een keuze die u als raad tegen die tijd ook budgettair moet nemen.

De risico's, dus ook de financiële risico's, zullen ook zeker terugkomen in het beleidsplan. Dat kan ik bij dezen dus ook meegeven aan de raad.

De **voorzitter**: Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de terugkoppelingen die we net gekregen hebben. Ik wil nog even terugkomen op mijn vraag over het inkopen van verschillende trajecten, zodat het aanbod aan statushouders wat meer op maat gesneden kan worden. Ik heb niet heel duidelijk gehoord of de wethouder die richting wil meenemen in het beleidsplan. Dat lijkt mij een zinnige route. Ik krijg daarop graag een reactie van de wethouder.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik wil even ingaan op wat de heer 't Lam zegt over de inkoop. Die willen we natuurlijk zo goed mogelijk en in kwaliteit. In de commissie is ook gesproken over het feit dat we zoeken naar wat Voorschoten voor Elkaar kan betekenen en waar vrijwilligers deze mensen ook nog kunnen begeleiden. Dat wil ik alleen nog even meegeven.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Als antwoord op GroenLinks: we moeten wel realistisch zijn, ook in de aantallen waarover we het hebben. We hebben natuurlijk al een stukje maatwerk door te kijken welke leerroute bij een persoon past. Ik zou me best kunnen voorstellen dat we gaan kijken naar verschillende trajecten. Daar zijn we echter nog niet. Het is alleen niet zo dat we het hebben over tientallen of honderden mensen. Als we op een gegeven moment voor één persoon één leerroute en voor een andere persoon een andere leerroute hebben, dan is dat natuurlijk niet rendabel te krijgen. We zullen dus moeten zoeken naar een balans tussen maatwerk, efficiency en wat betaalbaar is. Maar we gaan daar in ieder geval heel serieus mee om; dat kan ik u toezeggen.

De **voorzitter**: Dat is het einde van de behandeling in twee termijnen van dit onderwerp.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

9. Rapport Rekenkamercommissie over onderzoek naar toezicht en handhaving energiebesparingsplicht (raadsregistratienummer Z/20/043252/207182)

De **voorzitter**: Zoals het onderwerp al zegt, heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar toezicht en handhaving door de gemeente van de energiebesparingsplicht van bedrijven. In het onderzoeksrapport staan aanbevelingen voor zowel de gemeenteraad als het college om beter toe te gaan zien op deze plicht. Het rapport is besproken in de commissie Wonen, Ruimte en Groen. We ronden de bespreking nu af aan de hand van een raadsvoorstel over het rapport. Ik zeg daar even bij dat dat raadsvoorstel eigenlijk door uzelf, via de griffie, is opgesteld.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben het rapport van de Rekenkamercommissie op 10 september besproken in de commissie WRG. Dat was een goede discussie. Ik kan me op zich goed vinden in de manier waarop de griffie de discussie heeft weergegeven in het raadsvoorstel en ook in de daarin opgenomen punten. Het belang van deze energiebesparingsplicht is ons ook duidelijk; die plicht is heel belangrijk. Het enige waar wij een beetje mee zitten, is hoe het besluit geformuleerd is. Dat geeft eigenlijk aan dat we voor het eind van het jaar een rapport opgeleverd krijgen. We hebben allemaal gezien wat de druk is bij de WODV en ook op de langetermijnagenda. Er zijn meerdere stukken, zoals het Milieubeleidsplan en de Warmtevisie; dat zijn zaken die voor ons toch wel een hogere prioriteit hebben. We vragen ons eigenlijk af of het niet beter zou zijn als het college een bestuurlijke reactie op dit stuk geeft en eigenlijk aangeeft hoe het hier verder mee wil omgaan en welke mogelijkheden het ziet. We willen hierop de reactie van het college afwachten om te zien hoe wij hier verder mee willen gaan.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik lees het beslispunt even voor: "Het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven inzichtelijk te maken op welke wijze de aanbevelingen uitgevoerd kunnen worden". Dat begrijp ik niet helemaal. Ik denk eigenlijk dat het college de gemeenteraad vraagt om het college opdracht te geven voor hoe het zijn werk gaat doen. Begrijp ik dat goed? Waarom doet het college het niet gewoon? Ik wil daar graag een antwoord van het college op krijgen.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. De VVD is het eens met de weergave van de discussie in de commissie WRG over dit rapport van de Rekenkamer. We zijn niet tevreden met de manier waarop het besluit is geformuleerd. Met name de tijdslijn die erin zit - voor het eind van het jaar - maakt feitelijk dat het college prioriteit geeft aan de uitwerking, aan hoe het omgaat met deze aanbevelingen. Gezien alle andere dingen die we willen bereiken, zijn we daar geen voorstander van. Bovendien signaleert het rapport feitelijk dat energiebesparing door ondernemers wordt gestimuleerd. Dat zien we het college ook doen. Er zijn afspraken met de ondernemers in de Dobbewijk. Daar loopt een pilot. Wij zien de prioriteit van hoe we omgaan met deze aanbevelingen dus niet als groot. De vraag is sowieso of het toezicht moet worden geïntensiveerd of dat we gewoon doorgaan met stimulering zoals die nu is. Daarop krijgen we nog graag een reactie van het college.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Laten we dingen goed in perspectief plaatsen. De Rekenkamercommissie is een instrument van de gemeenteraad en heeft op verzoek van de gemeenteraden dit onderzoek gedaan. Daar is een rapport uit gekomen. Dat rapport is een aanbeveling aan de gemeenteraad. Het college heeft hier op dit moment nog helemaal niets mee te maken gehad. De raadscommissie heeft een discussie gehad over dit rapport. Die discussie in de commissie heeft ertoe geleid dat de griffie in opdracht van de raad - want ook de griffie werkt voor de raad - een raadsvoorstel heeft opgesteld. In dat voorstel staat dus dat wij, de gemeenteraad van Voorschoten, met de informatie die onze Rekenkamercommissie heeft opgedaan, het college een opdracht geven. Die opdracht is: er staan een aantal aanbevelingen in dat Rekenkameronderzoek; doe ons een voorstel hoe je die aanbevelingen gaat uitvoeren. Dat lijkt me prima. De SP is er een groot voorstander van dat die opdracht aan het college wordt gegeven. Waar we ons inderdaad iets bij kunnen voorstellen, is dat deze deadline - het is trouwens heel goed dat er deadlines in opdrachten staan - misschien iets te strak is in een situatie waarin het ambtenarenapparaat aan het ontvlechten is. Ik wil daar nog geen mening over uitspreken, maar ik wil het college wel graag vragen of het dit als een haalbare deadline ziet. Als het college aangeeft dat deze deadline haalbaar is, zal mijn fractie van harte met het voorstel instemmen. Als de deadline volgens het college niet haalbaar blijkt te zijn, zouden we wel graag een deadline in het voorstel willen zien, maar dan een deadline die wel haalbaar is.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Dat was een mooie uitleg van de heer Maassen van de SP. D66 kan zich vinden in het voorliggende raadsvoorstel, maar we zien in dat de uitvoering te veel ambtelijke capaciteit vraagt, die we nu eenmaal niet hebben. Wat ons betreft mag er een bestuurlijke reactie komen van een A4'tje met daarop welke adviezen van de RKC opgevolgd kunnen worden om het doel, energiebesparing, te gaan bereiken. De 80/20-regel mag hierbij natuurlijk worden toegepast, want we moeten niet ten koste van alles die ene laatste kilowatt besparen met behulp van enorm veel inspanningen vanuit onze gemeente. Kweek vooral het bewustzijn dat met kleine investeringen zowel energie als kosten bespaard kunnen worden bij ondernemers en betrek onze twee ondernemersverenigingen hier vooral bij.

De heer **Maassen** (SP): Nogmaals: dit is een onderzoek dat in opdracht van de raad is uitgevoerd. Daaruit komt nu een opdracht van de raad aan het college voort. Zoals D66 het nu formuleert, is het een beetje alsof je tegen een puber zegt: wat denk je zelf dat je vandaag voor huiswerk gaat doen? Het is wel heel open geformuleerd. Mevrouw Schroot, vindt D66 niet dat een opdracht aan het college ook een duidelijke opdracht moet zijn?

Mevrouw **Schroot** (D66): Ja, een opdracht moet helder geformuleerd zijn, maar we kunnen natuurlijk niet precies zien waar je de grootste winst kan halen. Dat inzicht hebben we natuurlijk niet vanuit onze raadspositie. Daarom vertrouwen we erop dat het college daarin de juiste keuzes maakt.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Dit is een duidelijk voorstel aan de raad. Dank daarvoor. Het is een vervolgstap op een helder geschreven rapport van de Rekenkamercommissie, met daarin duidelijke en aansprekende aanbevelingen. De formele procesgang is voor onze fractie kristalhelder: het college wordt nu eerst verzocht - feitelijk wordt er een opdracht gegeven - om duidelijk te maken hoe die aanbevelingen kunnen worden overgenomen. Dat is ons duidelijk. Daaronder valt ook de door onze fractie benadrukte inzichtelijkheid van die voortgang, zonder in detailrapportages te verzenden. Wij gaan dus akkoord met het voorstel zoals het nu voorligt. We begrijpen dat vele andere zaken tegelijkertijd om voorrang vragen en dat in de Werkorganisatie een transitie gaande is. De bijeenkomst van de Rekenkamercommissie dateert alweer van vele maanden geleden; die was in mei. Wij kunnen niet zien hoe zaken operationeel precies lopen en hoe je capaciteiten moet alloceren aan een prioriteitenlijst. Vanuit verschillende fracties wordt aangegeven: pas op met die planning. Wat ons betreft: plan ambitieus, maar het moet wel realistisch zijn. We hebben liever dat we de planning nakomen en dan iets opschuiven, de toekomst in, dan dat we de planning niet halen. Aan de andere kant is er nog heel veel te doen. Als het sneller kan, is dat dus ook mooi.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik ben het grotendeels eens met het voorgestelde besluit. Ik heb wel een punt. Er was in de commissie een heikel punt in de discussie. Dat had betrekking op de intensivering van toezicht en handhaving. Dat is zojuist onder andere door de VVD naar voren gebracht. Op zich is dat begrijpelijk, maar als je besluit om dat niet te doen, is de vraag altijd wat voor precedentwerking daarvan uitgaat. Nu staat aan het eind van het conceptbesluit, waarin de raad het college vraagt om iets te doen, dat moet worden nagegaan wat de bijbehorende financiële gevolgen zijn. Ik zou het college graag willen verzoeken om zich ook de vraag te stellen wat een eventuele precedentwerking zou kunnen zijn van een situatie waarin de Rekenkamercommissie gemotiveerd aanbeveelt om te kijken naar de eventuele intensivering van toezicht en handhaving en waarin je met elkaar van mening bent dat dat in deze specifieke situatie niet noodzakelijk is. Wat betekent het bijvoorbeeld voor het terrein van de inburgering als daar aan het toezicht op het nakomen van bepaalde afspraken bepaalde sancties verbonden zouden worden? Mijn nadrukkelijke vraag is dus om als college hierbij de vraag te betrekken wat de eventuele gevolgen hiervan voor andere beleidsterreinen zijn.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Om te beginnen zou ik vooraf willen zeggen dat ik het eens ben met de heer Maassen. Populair gezegd: de raad is soeverein; het is een commissie van de raad. Ik denk dat het goed is om dat in elk geval te benadrukken.

Wij zien dit rapport met zijn bevindingen over draagvlak en functioneren van het instrument toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht en ook het raadsvoorstel zelf als een waardevolle wake-upcall. Ik herhaal: een waardevolle wake-upcall, zowel voor ons als raad als voor het college en voor de Voorschotense samenleving, vooral de grotere bedrijven en instellingen. Immers, de verplichting waarover we spreken, geldt met name voor de bedrijven en instellingen die jaarlijks meer dan 50.000 kilowattuur aan elektriciteit en 25.000 kubieke meter aan aardgasequivalent gebruiken. Het is uiteraard, zeker als je het rapport leest, ook een wake-upcall voor de Omgevingsdienst West-Holland. Het valt op dat deze verplichting, gebaseerd op de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit, in de praktijk niet echt resoneert, zoals het rapport concludeert. Dat blijkt ook uit sommige reacties van deelnemende gemeenten, bijvoorbeeld de gemeente Leidschendam-Voorburg, die kritisch is over handhaving als sturingsinstrument voor energiebesparing. Kortom: er bestaat nogal wat scepsis over de effectiviteit van het instrument handhaving. Tegelijkertijd berust het toezicht feitelijk bij de omgevingsdiensten via een gemeenschappelijke regeling. Hoewel de Rekenkamercommissie dus een commissie van de raad is, is het raadsvoorstel zelf primair gericht tot het college: inzichtelijk maken op welke wijze de aanbevelingen kunnen worden

geïmplementeerd, wat de onderscheiden verantwoordelijkheden zijn van raad en college en wat de financiële gevolgen van die bevindingen zijn. Maar het rapport is natuurlijk ook geadresseerd aan de omgevingsdiensten. Een enkele vraag: gaat het lukken deze bevindingen voor het einde van 2020 aan de raad voor te leggen en, zo nee, wat is dan de insteek van het college? Het tweede punt is niet onbegrijpelijk, gegeven de reserves en soms de scepsis over het hanteren van de stok in plaats van de wortel. Over de toezichthoudende rol van de gemeente zijn er de volgende overwegingen en suggesties, ook naar andere fracties toe.

De heer **Maassen** (SP): Ik denk dat deze interruptie eigenlijk vooral voor de notulen is, want ik denk dat de heer Bremmer zich versprak bij het uitspreken van het jaartal. Hij vroeg of de ...

De heer **Bremmer** (CDA): "Voor het eind van 2020" zei ik.

De heer **Maassen** (SP): U zei: "voor het eind van 2000". Ik neem aan dat dat een beetje lastig zou worden.

De **voorzitter**: Het college kan heel veel, maar dit gaat waarschijnlijk niet lukken.

De heer **Bremmer** (CDA): Ik dacht dat ik "2020" zei, maar dat is in ieder geval de bedoeling. Dank u wel, meneer Maassen. U bent altijd alert; zeer gewaardeerd.

Wij zouden in overweging willen geven of op dit punt niet meer in de regio kan worden samengewerkt in het kader van de Leidse regio of van de Omgevingsdienst om samen op te trekken, bijvoorbeeld door een gemeenschappelijke duurzaamheidsadviseur of gemeenschappelijke duurzaamheidsadviezen te organiseren die ondernemers helpen en stimuleren met betaalbare en realistische oplossingen, want het gaat natuurlijk om die stimulans om positief bezig te zijn. Dit zeg ik temeer - ik ben nog een beetje in de materie gedoken na de commissievergadering - nu in de milieuwetgeving verschillende verplichtingen bestaan voor energiebesparing bij bedrijven en instellingen. In de praktijk is niet altijd duidelijk wie als eerste verantwoordelijk is voor de naleving ervan. Hier bestaat nog best wel verwarring over. Vervolgens een vraag: heeft het college of de Werkororganisatie het aantal bedrijven en instellingen paraat waarvoor deze verplichting nu geldt? In het rapport staat immers dat tussen 2016 en 2018 in Voorschoten vijftien bedrijven zijn aangeschreven omdat artikel 215 van het Activiteitenbesluit Milieubeheer werd overtreden. Kan wethouder Spil wellicht iets zeggen over de trend in 2019 en 2020? Is dat op dit moment te veel gevraagd, misschien kan zij ons daar na afloop van de raadsvergadering dan schriftelijk over informeren.

De hoofdbevindingen van dit interessante rapport staan op pagina 17 en de aanbevelingen op pagina 20. Die betreffen vooral de relatie met de omgevingsdiensten, maar doen ook suggesties voor het afspreken van kritieke prestatie-indicatoren of voor het geven van inzicht in de resultaten van controles. Ik denk dat dat heel belangrijke aanbevelingen zijn.

Afrondend: wij zien met belangstelling uit naar de aangekondigde bevindingen van het college en we horen dan wel wanneer en op welke wijze. Maar nogmaals: de raad is soeverein. In dat opzicht vind ik dit een uitstekend voorstel.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Ik begin met de laatste vraag. Er worden een paar dingen door elkaar gehaald. De energiebesparingsplicht geldt alleen voor de grote bedrijven, zoals meneer Bremmer zo netjes uitlegde. Dat gaat in Voorschoten om vijf à zes bedrijven. Het is dus een klein aantal. Bij energiebesparing hebben we het natuurlijk over alle bedrijven. Daaronder valt bijvoorbeeld de door mevrouw Van Meenen genoemde pilot in de Dobbewijk, waar we energiescans aan de bedrijven aanbieden. Dat loopt op dit moment. Wij zijn in 2019 in gesprek gegaan met de Omgevingsdienst om ervoor te zorgen dat er in het werkplan van 2020 extra aandacht is voor de taak van energiebesparingsgesprekken voor alle bedrijven, dus niet alleen voor het kleine deel waarover dit Rekenkamerrapport gaat. Dat betekent dat we in die zin wel handhaven, maar het klopt dat het veel zinvoller is om mensen ervan te overtuigen om te gaan veranderen dan om straffen te geven. Dat werkt ook bij kinderen niet altijd even goed. We zijn dus zeker in gesprek, zowel met de grote als met de kleine bedrijven, en we hebben die afspraken ook met de Omgevingsdienst gemaakt.

De deadline om er voor het einde van het jaar mee te komen, is zeker niet haalbaar. Ik wil ook benadrukken dat dit de eerste keer is dat wij als college met u hier iets over kunnen zeggen, want u heeft als raad een raadsvoorstel gemaakt aan uzelf. Dat hebben wij vorige week als college kun-

nen zien. We hebben daar ook nog niet op kunnen reageren. In het raadsvoorstel staat op welke wijze de aanbevelingen worden uitgevoerd. Wij hebben nog geen reactie kunnen geven op de vraag of alles wel uitgevoerd moet worden, welke prioriteit wij daaraan zouden kunnen geven en dat soort vragen. Zoals GroenLinks in het begin ook vroeg, kan ik dus zeker een bestuurlijke reactie geven met, zoals D66 vroeg, niet al te veel tekst, om op basis daarvan te gaan kijken wat nou wijsheid is. De 80/20-regel gaat hier immers zeker op.

De ondernemersverenigingen werden ook genoemd. Daar zijn we al mee in gesprek. We hadden al een afspraak staan om specifiek met de ondernemingsverenigingen van zowel Voorschoten als Wassenaar op 4 november een bijeenkomst over duurzaamheid te hebben, dus om ook dit thema op de agenda te zetten. We hebben net gisteren moeten besluiten dat die bijeenkomst niet door kan gaan in verband met corona. Dit zijn bijeenkomsten die we graag fysiek zouden willen houden.

De heer **Maassen** (SP): Wethouder Spil leest de opdracht als: op welke wijze gaat het college dit uitvoeren? Zij zegt: wij willen er eigenlijk eerst over nadenken of wij wel alle aanbevelingen willen uitvoeren. Wat mij betreft kan in een reactie waarin het college aangeeft hoe het die aanbevelingen gaat uitvoeren, ook worden aangegeven "deze aanbeveling willen wij niet uitvoeren", met een motivatie daarbij. Dan kunnen we daar vervolgens een discussie over houden met de raad en de raadscommissie. Ik denk dus niet dat de formulering van het raadsvoorstel, zoals dat hier nu staat, tegenhoudt dat het college kan zeggen: deze aanbeveling voeren we liever niet uit.

Wethouder **Spil**: Daar ben ik het niet mee eens, want in het beslispunt staat nadrukkelijk dat we inzichtelijk maken op welke wijze de aanbevelingen uitgevoerd kunnen worden. Als u het anders wilt, zult u het beslispunt moeten aanpassen. Het college wil een reactie geven. Precies zoals u het zegt, kan die reactie het allemaal vertellen. Die kan de cijfers geven, die kan zeggen wat we doen, waarom we bepaalde dingen wel of niet zouden intensiveren, welke prioriteit we daaraan willen geven ten opzichte van de rest van het veld en met welke partners we dit gaan doen. Dat kunnen we allemaal doen, maar dat is niet wat het beslispunt zegt.

De heer **Maassen** (SP): Daar ben ik het echt niet mee eens. Het wordt nu een beetje een taalkundige discussie, maar de vraag die wij als raad aan het college stellen, is: op welke wijze gaat u dit uitvoeren? Het antwoord op die vraag kan best zijn: dat ene beslispunt gaan we om die, die en die reden niet uitvoeren.

De **voorzitter**: Ik denk dat u het met elkaar eens bent. Het is een kwestie van formuleren. Wil de wethouder nog vervolgen of was dit de reactie?

Wethouder **Spil**: Het is goed zo.

De **voorzitter**: Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik denk dat een tweede termijn nodig is omdat nu een raadsvoorstel voorligt waarvan een flink aantal fracties heeft aangegeven dat in het dictum iets staat wat zij liever anders zouden zien en waarvan het college heeft aangegeven dat het niet uit te voeren is, namelijk de termijn. Formeel gezien is dus een amendement nodig om het raadsvoorstel aan te passen. Dat is in een digitale vergadering een stuk lastiger dan anders. Normaal gesproken zouden we schorsen en zouden we even kijken waar we op zouden kunnen komen. Ik denk eigenlijk dat het verstandig is om even te schorsen, zodat we - wel digitaal - kunnen overleggen over wat er verstandig is, en op welke manier dit voorstel zo geamendeerd kan worden dat het gewoon aangenomen kan worden. Ik denk dat het om het aanpassen van de termijn gaat, maar een schorsing is wel een makkelijke manier om hierover te overleggen.

De **voorzitter**: Dat is een voorstel van orde. Zullen we eerst de anderen die de tweede termijn willen gebruiken, het woord laten voeren? Dan praten we er even over door, als u het goedvindt.

De heer **Maassen** (SP): Ja, dat is goed.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Laat ik dan een voorzet voor de schorsing doen. Je kunt het raadsvoorstel, zoals de heer Maassen bedoelt, natuurlijk amenderen door bijvoorbeeld te zeggen: "binnen afzienbare tijd", "binnen een afzienbare termijn" of "voor de zomer van 2021". Dan verrijk je het iets. Die suggesties geef ik alvast mee.

Ik wil nog even benadrukken dat mijn fractie het heel belangrijk vindt om ook de kant van de preventie te kiezen, dus niet de kant van de stok, van de verplichting, maar zo veel mogelijk de kant van de preventie, en om in regionaal verband, dus in de Leidse regio en de Omgevingsdienst West-Holland, te kijken of je op het punt van preventie, duurzaamheidsadviezen en een duurzaamheidsadviseur een sterkere input kunt leveren. Dat was het. We hebben veel vertrouwen in het antwoord en de opstelling van wethouder Spil.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Ik wil nog even meegeven dat de VVD net als de wethouder moeite heeft met hoe het besluit nu is geformuleerd. Los van de termijn staat er ook wel heel specifiek dat het college iets moet uitvoeren. Gezien het aantal bedrijven waar het hier om gaat, is het ook echt de vraag of we hier als Voorschoten zoveel energie in moeten stoppen. Als het over vijf of zes bedrijven gaat, denk ik dat we genoeg andere dingen doen om die bedrijven te benaderen. We zouden graag van het college horen welke prioriteit het stelt met het uitvoeren van de aanbevelingen. We willen het college dus ook de ruimte geven om daar prioriteiten in te stellen.

De **voorzitter**: Graag een reactie van wethouder Spil. Ik moet wel zeggen dat schorsen voor overleg niet kan, want dan zouden we de hele uitzending moeten stoppen. Dat kan digitaal dus niet, maar nadat wethouder Spil heeft gesproken, gaan we even kijken of wij gewoon in een open overleg - dat is ook wel zo transparant voor openbaar bestuur - met elkaar tot een oplossing kunnen komen. Allereerst is in de tweede termijn het woord aan wethouder Spil.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Ik herhaal wat ik al eerder zei, want ik denk echt dat het beslispunt er te strak staat. Er staat echt letterlijk dat we alles moeten uitvoeren. Ik begrijp dat het anders bedoeld is. Daarom zeg ik ook dat wij als college met een reactie zullen komen waarin wij zullen aangeven wat wel en wat niet te prioriteren zal zijn. Het is logisch dat dat vervolgens ook weer door de raad besproken kan worden.

De **voorzitter**: Dan is er nog de vraag aan welke termijn u denkt voor zo'n eerste reactie.

Wethouder **Spil**: Ik vind een termijn heel moeilijk, want zoals u zelf al eerder constateerde, gaat er de komende maanden ambtelijk, binnen de WODV, nog wel iets gebeuren. Absoluut zo snel mogelijk en hoe eerder, hoe beter. We gaan er ook mee aan de slag, maar een termijn noemen vind ik moeilijk. Voor de zomer van 2021, zoals de heer Bremmer zei, lijkt me een mooie termijn, maar we zullen alles doen om ervoor te zorgen dat het eerder kan.

De **voorzitter**: Ik zie knikken. Zou het kunnen zijn dat het college om een reactie wordt gevraagd die uiterlijk 1 juli 2021 komt, maar zo veel eerder als mogelijk? Is dat akkoord?

De heer **Bremmer** (CDA): Prima.

De heer **Maassen** (SP): Prima, akkoord.

De **voorzitter**: Ik zie u allen knikken. Dan is het voorstel dus in die zin geamendeerd. Ik vraag de griffier of duidelijk is wat wij veranderd willen zien aan het raadsvoorstel. Graag zijn reactie.

De heer **Urban**: Ja, dat is helemaal duidelijk, voorzitter.

De **voorzitter**: Bedankt voor het feit dat u zo soepel met elkaar - fracties onderling en fracties en college - tot een oplossing bent gekomen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik heb een heel klein beetje moeite met deze procedure. Dan ben ik toch heel strak op de regeltjes. We hebben na de commissievergadering de griffier gevraagd om de uitkomst van de commissievergadering in een raadsvoorstel te gieten. Nu we dat raadsvoorstel bespreken, blijken daar toch een paar dingetjes in te zitten waarvan we zeggen: nou, het is misschien toch niet handig om het op die manier te formuleren. De uitkomst van dat gesprek is dat we nu gaan instemmen met een raadsbesluit dat we allemaal niet gelezen hebben, omdat het nog geformuleerd moet worden. Ik ben misschien een klein beetje te strak op de regeltjes, maar ik heb daar wat moeite mee. Ik zou het raadsvoorstel toch graag gelezen willen hebben voordat we erover gaan stemmen.

De **voorzitter**: Ik kijk even of ook anderen die behoefte hebben. Zijn er fracties die dat voorstel steunen? Vindt u het te lastig om het nu mondeling geamendeerde voorstel aan te nemen? Zijn er fracties die het voorstel steunen om het geamendeerde voorstel eerst te lezen? Dat zou betekenen dat we nu geen besluit kunnen nemen.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Ik zou tegen collega Maassen willen zeggen dat ik toch wel vind dat er een heel duidelijke conclusie is getrokken na het antwoord van de wethouder en de voorzitter: voor 1 juli en als het kan zoveel eerder als mogelijk. Dat is toch niet al te moeilijk, me-
neer Maassen? Ook voor u niet.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb zojuist eigenlijk ook iets anders gehoord, namelijk dat het college gevraagd zou worden om een reactie en om die zo snel mogelijk te geven. Het is nu niet helemaal duidelijk. Ik zie de griffier nu in de chat iets meegeven in de vorm van het amendement. Dat deel zie ik daarin niet terug. Ik denk dat het op deze manier wel bijzonder onduidelijk wordt. Zeker als we de termijn nu uitstellen, zie ik geen enkele reden om dit er nu doorheen te drammen en niet gewoon nog een keer in de commissie voor te leggen en in de volgende raadsvergadering dit besluit te nemen.

De **voorzitter**: Ik zie velen knikken. Ik vraag de griffier of wij het voorstel kunnen aanhouden en er de volgende keer over kunnen stemmen.

De heer **Urban**: Ik stel voor dat we het de volgende keer inderdaad als hamerstuk op de agenda zetten, maar wel na een goede afstemming met de fracties.

De **voorzitter**: Dank. Dat leek mij ook de beste oplossing. Dat is beter dan dit nu snel te doen of dan nu te moeten schorsen, wat heel onduidelijk is met een digitale vergadering die wordt uitgezonden. We stoppen de beraadslaging. De volgende keer komt dit met het geformuleerde voorstel als hamerstuk. Als u zegt dat het niet als hamerstuk mag, dan horen we dat wel. Dan moeten we er alsnog over spreken. De raad gaat akkoord met de procedure. Dan gaan we nu niet stemmen en we houden het voorstel verder aan. Dank daarvoor.

10. Bekrachtiging geheimhouding (raadsregistratienummer Z/20/047815/208213)

De **voorzitter**: Ik stel voor om dit voorstel zonder stemming aan te nemen.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

11. Overig

De **voorzitter**: Er zijn geen overige onderwerpen.

12. Sluiting

De **voorzitter**: Ik sluit de vergadering. Het was, zoals we in Voorschoten gewend zijn, een goed en constructief overleg. Ik wens u verder nog een prettige avond. Dank u wel.

De **voorzitter** sluit om 21.35 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 12 november 2020.

De griffier,

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

Ch.B. Aptroot